TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Đổi mới tổ chức, củng cố đạo hạnh – nền tảng cho Nhiệm kỳ mới

ISSN: 2734-9195 07:15 10/11/2026

Niềm tin không chỉ được tạo nên từ những thông điệp tại Đại hội, mà còn được bồi đắp qua những gì mỗi người nhìn thấy và cảm nhận trong đời sống Phật giáo hằng ngày.

Sau Đại hội đại biểu Phật giáo toàn quốc lần thứ X, những lời nhắn gửi của đức Pháp chủ, định hướng của Hòa thượng Chủ tịch cùng những điều chỉnh trong Hiến chương sửa đổi lần thứ VIII gợi mở nhiều suy ngẫm về con đường phát triển của Giáo hội.

Trong ánh nhìn chờ đợi của người phật tử, đó không chỉ là những thông điệp tại một kỳ Đại hội, mà còn là cơ sở để gửi gắm niềm tin và kỳ vọng vào nhiệm kỳ mới.

Đại hội khép lại, nhiệm kỳ mới bắt đầu và Thông điệp "Kỷ cương để thống nhất, đổi mới để phát triển, hiệu lực để thực thi, hiệu quả để phụng sự" vì thế cần được cụ thể hóa trong phương thức quản lý, điều hành và tổ chức hoạt động phật sự. Giá trị của thông điệp không chỉ nằm ở định hướng, mà còn phải được thể hiện qua kết quả thực tế và lợi ích thiết thực mang lại.

Nếu diễn văn của Hòa thượng Chủ tịch nhấn mạnh yêu cầu đổi mới, kiện toàn tổ chức thì Đạo từ của Trưởng lão Hòa thượng Thích Trí Quảng, Pháp chủ Hội đồng Chứng minh, lại nhấn mạnh nền tảng đạo hạnh của người xuất gia.

Đức Pháp chủ nhắn nhủ: "*Với những kết quả đạt được, chúng ta không tự mãn mà cần phải tích cực phấn đấu hơn nữa để xứng đáng với lời ca ngợi của Đảng và Nhà nước. Tất cả các vị tỳ kheo hãy tích cực hơn nữa, giữ gìn đạo hạnh của mình để xứng đáng là vị tỳ kheo gương mẫu trong thời đại chúng ta, nếu làm được như vậy tôi tin tưởng là Phật giáo chúng ta sẽ vững mạnh hơn nữa và đóng góp được nhiều hơn nữa cho đất nước và dân tộc*".

Lời nhắc nhở ấy đặt ra yêu cầu đối với mỗi người xuất gia: không bằng lòng với những thành tựu đã có, tiếp tục nỗ lực tu học và giữ gìn giới hạnh. Bởi niềm tin của người phật tử đối với Tăng đoàn không chỉ được hình thành từ những lời giáo huấn, mà còn từ chính đời sống và hành trạng của người tu. Người phật tử đến chùa không chỉ mong tìm thấy sự an ổn trong đời sống tinh thần, mà còn mong được tiếp xúc với những tấm gương tu học, hiểu biết và thực hành giáo pháp.

Hai thông điệp của Hòa thượng Chủ tịch và đức Pháp chủ có sự gặp gỡ ở một điểm: Giáo hội vững mạnh cần đồng thời củng cố tổ chức và chăm lo nền tảng đạo hạnh. Một cơ cấu phù hợp cần những con người có phẩm chất, trách nhiệm để vận hành; ngược lại, đạo hạnh và tâm huyết của mỗi thành viên cũng cần được phát huy trong một tổ chức có kỷ cương và phương hướng rõ ràng.

Một nội dung đáng chú ý khác tại Đại hội là việc thông qua Hiến chương Giáo hội Phật giáo Việt Nam sửa đổi lần thứ VIII. Hiến chương mới gồm 12 chương, 70 điều, giảm 2 chương và 17 điều so với Hiến chương lần thứ VII, với những điều chỉnh về cơ cấu tổ chức và phương thức hoạt động.

Việc chuyển mô hình tổ chức từ bốn cấp xuống ba cấp, bổ sung Ban Đại diện Phật giáo liên xã, phường, đặc khu và quy định về hoạt động Phật giáo trên không gian mạng cho thấy nỗ lực thích ứng của Giáo hội trước bối cảnh mới. Trong đó, Ban Đại diện là đầu mối hỗ trợ Ban Trị sự cấp tỉnh triển khai công tác phật sự tại địa bàn, không phải một cấp Giáo hội độc lập. Quy định về không gian mạng cũng đặt ra yêu cầu về tính chính xác, thẩm quyền phát ngôn và

trách nhiệm trong hoạt động truyền thông, hoằng pháp.

Những điều chỉnh này tạo cơ sở cho việc kiện toàn tổ chức, nhưng Hiến chương dù hoàn thiện đến đâu cũng không tự động giải quyết mọi vấn đề trong thực tiễn. Điều quan trọng là các quy định mới được triển khai ra sao, trách nhiệm giữa các cấp được thực hiện thế nào và hoạt động phật sự tại cơ sở có thực sự thuận lợi, hiệu quả hơn hay không. Những chuyển biến ấy cần được kiểm chứng bằng thời gian và kết quả cụ thể.

Nhìn từ góc độ một người phật tử, không kỳ vọng mọi vấn đề của Giáo hội sẽ được giải quyết ngay sau một kỳ Đại hội. Những thay đổi về tổ chức cần thời gian thích ứng; định hướng mới cần sự đồng thuận và quyết tâm thực hiện; đời sống tu học có chất lượng đòi hỏi nỗ lực thường xuyên của mỗi người. Tuy nhiên, việc nhìn nhận những hạn chế, đặt ra yêu cầu đổi mới và điều chỉnh Hiến chương phù hợp với bối cảnh mới chính là cơ sở để gửi gắm niềm hy vọng.

Điều người phật tử mong đợi là những chuyển biến thiết thực: hoạt động phật sự được giải quyết kịp thời, cơ sở tự viện nhận được sự hướng dẫn rõ ràng, công tác hoằng pháp gần gũi hơn với người trẻ, thông tin truyền thông chính thống của Giáo hội được truyền tải có trách nhiệm và quan trọng hơn, hình ảnh người xuất gia tiếp tục được vun bồi bằng đời sống giới hạnh, sự hiểu biết và lòng từ bi.

Sự vững mạnh của Giáo hội cũng không chỉ là trách nhiệm của những vị đảm nhiệm trọng trách lãnh đạo, mà còn cần sự đóng góp của mỗi tăng, ni, mỗi cơ sở tự viện và từng người phật tử. Niềm tin không chỉ được tạo nên từ những thông điệp tại Đại hội, mà còn được bồi đắp qua những gì mỗi người nhìn thấy và cảm nhận trong đời sống Phật giáo hằng ngày.

Đại hội X đã khép lại, những lời nhắn gửi của đức Pháp chủ, định hướng của Hòa thượng Chủ tịch và Hiến chương sửa đổi lần thứ VIII đã đặt ra những kỳ vọng cho Nhiệm kỳ 2026–2031. Chặng đường phía trước còn nhiều công việc cần thực hiện và vấn đề cần tháo gỡ. Hy vọng rằng, trong năm năm tới, những định hướng được nêu tại Đại hội sẽ từng bước hiện diện trong thực tiễn; những điều chỉnh trong Hiến chương phát huy giá trị; và lời nhắc nhở về đạo hạnh luôn được mỗi người xuất gia ghi nhớ trong đời sống tu học.

Suy cho cùng, Giáo hội vững mạnh không chỉ được nhận diện qua cơ cấu tổ chức hay những quyết sách được thông qua, mà còn qua niềm tin của tăng, ni, phật tử và những giá trị tốt đẹp mà Giáo hội thực sự mang lại cho xã hội. Đó là điều mong đợi, cũng là niềm hy vọng gửi vào nhiệm kỳ mới của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Phật tử Nguyễn Trần Bình